

Podnětný malířský dialog bude mít pokračování v kině Hvězda v Uherském Hradišti v dubnu 2019.

Katalog k výstavě SVATOPLUK KLIMEŠ / LIBUŠE PRAŽÁKOVÁ — PŘÍBĚH KONĚ
Galerie Josefa Jíry v Boučkově stateku na Malé Skále 23. 6. — 7. 7. 2018
výstavu pořádá ARVA PATRIA a obec Malá Skála
kurátor: výstavový text: katalog: Lenka Patčková
graftička: úprava katalogu: Jiří Troskov, 2018 | foto: Jaroslav Válek, 2018
tisk: IndigoPrint | náklad: 100 kusů

Svatopluk Klimeš Libuše Pražáková

Příběh koně

23. 6. — 27. 7.
2018

Galerie Josefa Jíry (Malá Skála — Boučkův statek)

...To není kůň, ale kamarád. Neprodám Vám ho, ani kdybyste mi dávali hory zlata...

—LEV NIKOLAJEVIČ TOLSTOJ—

Koně nás fascinují svou krásou, rychlostí i silou, kterou jsou ochotni člověku propůjčit. Díky své ušlechtilosti, eleganci, ale také nezkrotnosti a divokosti neodmyslitelně patří do repertoáru témat literátů i výtvarných umělců — jak malířů, tak sochařů. Svatoopluk Klimeš (1944) a Libuše Pražáková (1984) svým projektem nazvaným Příběh koně navazují na historicky ověřené nosné téma, ale přinášejí nový úhel pohledu. Každý téma „koně“ rozvíjí po svém, aby ve společné instalaci vedli podnětný malířský dialog. Klimeš ve svých pracích více inklinuje k intelektuálně filozofickému pojetí tématu. Studuje proměňující se vztah a soužití člověka a koně. Všimá si a pozastavuje se u dramatických osudů zvířat. Jeho zájem a pozitivní obsese tématem ho vede do nejzazších koutů historie tohoto podivuhodného a nerovného vztahu člověka a zvířete — koně umírají při rytířských soubojích, jsou vystavováni válečným útrapám, hynou po stovkách zamrzlí v ledu Ladožského jezera (C. Malaparte — Kaput). Pražáková přistupuje k tématu spíše intuitivně. Jak je pro její tvorbu typické, obrazy zrcadlí její vlastní svět, aktuální životní situaci, odrážejí vnitřní emocionální rozpoležení. Kůň jí slouží jako zástupný symbol pro interpretaci tématu dětství, svobody, volnosti. Ubírá se především dvěma směry — obrazy/zátiší evokují výřez ze vzpomínkového alba a velkoformátové obrazy rozlehlých krajín bez horizontu vnitřní svobodu a volnost.

LIBUŠE PRAŽÁKOVÁ

Do malířského dialogu přispěla Libuše Pražáková souborem maleb, které se od sebe vzájemně liší. Její pojetí tématu se odvíjí ve dvou liniích — interpretace rodinných vztahových hodnot — především světa dětí a vztahu matka/dítě a nekonkretizovaných krajín.

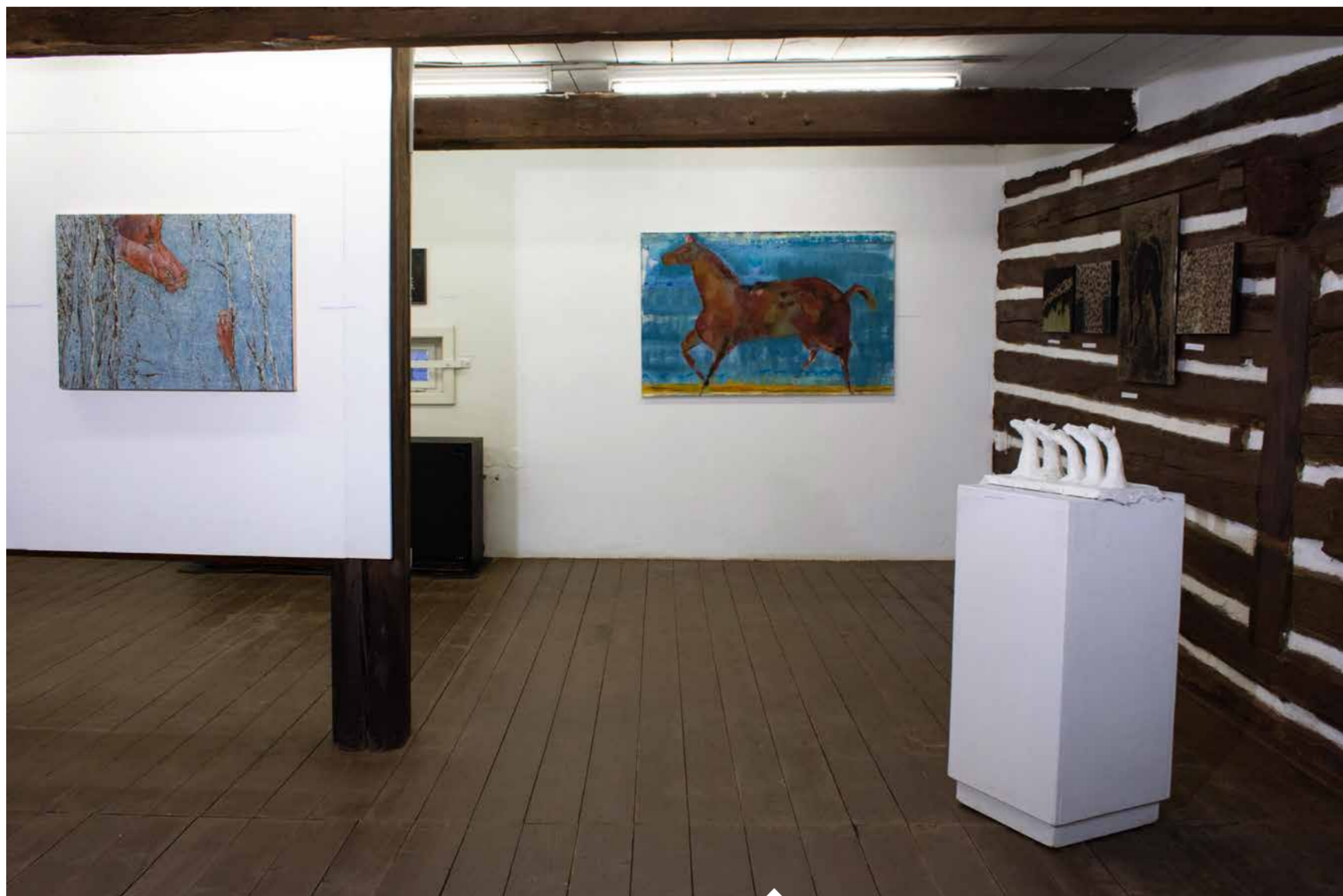

Plátna, zachycující dřevěné koně jsou jakýmsi zátišími, která upomínají na dětství, čas, který je ukotven v každém z nás, který se zastavil a je uchováván pro pozdější introspekci. Vnitřní obraz minulosti očištěný proudem životaběhu, zbavený podružností, nedůležitých detailů, rušivých podnětů. Statika nehlubokého prostoru je mírně narušována drobnými labilními prvky nebo atektonickým pojetím nábytku. Těmito drobnými nesrovnalostmi vnaší autorka do pláten prvek živosti, hravosti, nahodilosti, nebo také znejistění. Barevná škála je omezená, barvy jsou lazurní, někde prosvítá rezná struktura plátna, jakoby vzpomínka byla na okrajích rozostřená, nejasná, mizející.

nými nesrovnalostmi vnaší autorka do pláten prvek živosti, hravosti, nahodilosti, nebo také znejistění. Barevná škála je omezená, barvy jsou lazurní, někde prosvítá rezná struktura plátna, jakoby vzpomínka byla na okrajích rozostřená, nejasná, mizející.

V obrazech dlouhých horizontálních krajinných výseku se setkáváme s abstrahovaným pohledem do přesněji nedefinovaného prostoru. Rastr, kterým je prostor pláten tvořen, vytváří iluzi pohybu zachycenou okem během jízdy na koni. V přímém rozporu s touto kvalitou jsou do pohyblivé krajiny umístěny statické postavy koní. Tímto znepokojivým detailem autorka aktivizuje oko diváka, otevírá prostor pro jeho představivost a vlastní interpretaci viděného. Obrazy vybízejí diváka k obousměrnému vnímání — velkorysost a monumentálnost krajiny s dlouhým horizontem a „pohyblivými se“ krajinnými prvky nutí pozorovatele odstupovat, aby získal celkový dojem, naopak detailní, kresebně pojatá malba jezdců/indiánů přitahuje oko diváka blíž až k samotnému plátnu.

Pro oba malířské postupy je charakteristické dávkování určité míry racionality, postavené na volbě poměrně úsporných formálních prostředků. Tím se také autorka vyhýbá sentimentalitě, ke které by jinak mohla její malba tihnout.

SVATOPLUK KLIMEŠ

Svatopluk Klimeš vnáší do umělecké interakce svůj charakteristický výtvarný jazyk — oheň ve všech jeho formách. Práce představované na výstavě jsou legitimní součástí autorovy umělecké cesty, navazují, rozvíjejí práce starší, zároveň jsou zcela autonomní výpovědi na zvolené téma.

Příběhem koně se Klimeš zabývá velmi soustředěně, systematicky a nahlíží ho z několika úhlů pohledu. Svou práci vnímá jako výpověď o osudech koně — zvířete ve službách člověka. Vrací se ve svých úvahách až do doby první světové války a nelehké až dramatické úlohy koně v poziční válce. Toto časové a prostorové vymezení je v dějinách soužití člověka a zvířete obzvláště osudné a traumatizující. Interpretaci tohoto tématu svědčí Klimešův přístup, kdy rozžhavenými raznicemi agresivně vstupuje do grafických listů provedených jemnou technikou litografie.

V plastice z průhledného autorského papíru ilustruje dramatický osud koní zamrzlých v Ladožském jezeře, který je popsán v literárním díle C. Malaparteho.

K

„Zdálo se, jako by ty hlavy byly rázem utáty nožem gilotiny, jen aby vyčnívaly z té ledové kůry. Všecky ty hlavy byly obráceny k pobřeží. Ve vytřeštěných očích se dosud leskla hrůza jako bílý plamen. Blízko břehu vyčnívala z toho ledového vězení změt divoce vzepjatých koní.“

— CURZIO MALAPARTE — KAPUT — 1944 —

L

M

N

O

Až hapticky kontrastně působí propalování hedvábného papíru, které Klimeš používá v trojici obrazů s červenou hlavou koně. Série má dramatický apelativní ráz. Přestože nebo právě proto, že autor přesně nepopisuje prostředí, ve kterém se kůň nachází, nechává velký prostor pro divákovu interpretaci. Hlava se objevuje spíše jako přízrak v určité

P

Q

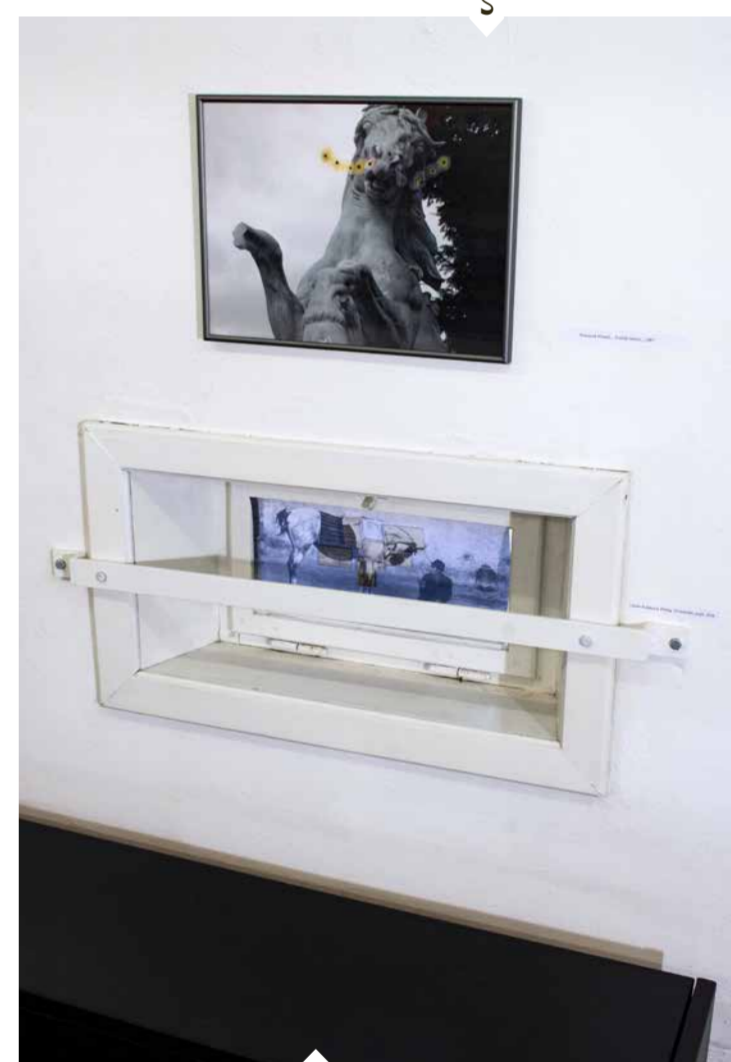
R

S

situaci. Tuto fantomaticnost podporuje i způsob vytváření koňské hlavy, který je ponechán v maximální možné míře ohni.

Rozmanitost a různorodost výrazového repertoriu Svatopluka Klimeše dokládá série zelených obrazů s až idylickým pohledem do širé pastviny s pasoucími se koňmi. Obrazy evokují svobodu, volnost, nespoutanost a především krásu a ušlechtilost koní, nedefinovaností prostoru a času získává toto konstatování obecnou platnost. Tím autor rozšiřuje pohled na soužití koně a člověka až do současnosti, kdy se kůň dostává do pozice milovaného a opečovávaného tvora.

Díla Svatopluka Klimeše udivují svou jemností a výtvarnou kvalitou a zároveň v sobě skrývají silnou iniciaci diváka.

T

U

Svatopluk Klimeš

V Ladožském jezeře, 2018	P
Dvě kobylky, 2018	B
Trojka u červeného gejízu, 2018	C
Červený kůň ještě plave, 2018	Q
Koně v ledu, 2018	K
Obrazy a grafiky z fronty 1916—2010	U
Dialog, 2018	
Červený slepý kůň hovoří, 2018	R
Přeludy I, II, III, IV, 2010	
Zeleno dvě, 2017	E
... Zoufalý bělouš..., 2007	S
V okně na okně za oknem, 2017	
Anděl na louce v mracích, 2017	
Racek, 2017	
Kůň Ardo, 2018	N
Bez názvu, 2017	L
Živly (M...) I, II, 2015	M, O

Libuše Pražáková

Malá Pardubická, 2018	G
Houpací koník, 2017	J
Hračky, 2016	I
Tady si sedni, ani se nehni, 2017 (soukromá sbírka)	H
Krajinou I, 2018	F
Krajinou II, 2018	A
Krajinou III, 2018	D
Dialog, 2018	T